

Mokymosi scenarijus 4

Temos pavadinimas

Pirmosios lietuviškos knygos

Temos santrauka ir pagrindinis tikslas

Tema skirta pirmųjų rašytinių lietuviškų tekstų, pirmosios lietuviškos knygos pažinimui. Mokiniai, nagrinėdami šią temą, turės galimybę paklausti pirmųjų lietuviškų knygų įrašų, pažinti M. Mažvydo pirmojoje lietuviškoje knygoje pateiktą akrostichą. Tuo pačiu mokiniai yra kviečiami gilintis į iškilmingas kalbas – panegirikas. Temą sudaro trys skirtingi tyrinėjimai.

Raktiniai žodžiai

Pirmoji lietuviška knyga, M. Mažvydas, M. Daukša, panegirika, akrostichas.

Svarbūs aspektai

Kalbinis lygmuo ir kiti aspektai, į ką svarbu atkreipti dėmesį	A - pagrindinis - B - tarpinis - C - pažengęs Tyrinėjimas 1 – C Tyrinėjimas 2 – A Tyrinėjimas 3 – B/C Tyrinėjimai tinkami/gali būti pritaikomi skirtingoms amžiaus grupėms.
Laikas pasiruošimui ir į ką svarbu atkreipti dėmesį ruošiantis temai	Iki 1 val. Tyrinėjimai gali būti atliekami kita seka, nei pateikta edukacinėje platformoje. Platforma leidžia praleisti vieną tyrinėjimą ir vėliau grįžti prie jo. Svarbūs žingsniai: <ul style="list-style-type: none">• Užsiregistravimas į edukacinę platformą;• Temos tyrinėjimų peržiūrėjimas ir tyrinėjimų sekos susidėliojimas;• Reikiamų priemonių pasirengimas. <i>Siekiant kiekviename tyrinėjime plačiau analizuoti tam tikrus aspektus, galima šiame scenarijuje pateiktą papildomą informaciją peržiūrėti ir po tyrinėjimų, atliktų edukacinėje platformoje, galima papildomai pasigilinti į esminius aspektus.</i>
Laikas, skirtas temai	Iki 60 minučių, įskaitant įžangą ir refleksijas. Jei vaikai visus tris tyrinėjimus atlieka individualiai, tuomet rekomenduojama skirti laiko savarankiškai atliktų tyrinėjimų aptarimams. Minėtas refleksijas galite organizuoti atskirai po kiekvieno tyrinėjimo arba jau atlikus visus tris tyrinėjimus. <i>Preliminarus tyrinėjimų laikas (įtraukiant aptarimus):</i> Tyrinėjimas 1 – iki 20 min. Tyrinėjimas 2 – iki 20 min. Tyrinėjimas 3 – iki 20 min. Papildomas tyrinėjimas – 20 min.
Priemonės, kurias galima naudoti temai	<ul style="list-style-type: none">• Edukacinė platforma• Kompiuteriai arba mobilieji telefonai tyrinėjimams atlikti• Papildoma medžiaga, kurią analizuoja besimokantieji

Nuorodos ieškoti papildomos informacijos užsiėmimui ir pan.	<p>Atliekant pirmąjį tyrinėjimą, būtina išklausti įrašuose pateikiamą informaciją. Rekomenduojama sudaryti mokiniams sąlygas pateiktus įrašus klausyti daugiau nei vieną kartą. Atliekant trečiąjį tyrinėjimą, taip pat svarbu pateiktoje nuorodoje peržiūrėti informaciją apie M. Mažvydo akrostichą. Mokiniai, kurių lietuvių kalbos lygis yra pažengęs, gali individualiai susipažinti su nuorodose pateikiama informacija.</p> <p>Pirmojo tyrinėjimo nuorodos: http://pirmojiknyga.mch.mii.lt/muzika.lt.htm#minej http://postilla.mch.mii.lt/istorija/pirmknyg.htm Pirmasis lietuvių grožinės literatūros kūrinys - K. Donelaičio "Metai: Pavasario linksmybės" https://www.youtube.com/watch?v=35XCNVs7-Nc</p> <p>Papildomos pirmojo tyrinėjimo nuorodos: http://www.xn--altiniai-4wb.info/index/details/965 https://www.edukamentas.lt/wiki/literatura/mazvydo-katekizmas/#gsc.tab=0</p> <p>Antrojo tyrinėjimo nuoroda: http://alka.mch.mii.lt/Mazvydas/medalis.lt.htm Trečiojo tyrinėjimo nuoroda: http://alka.mch.mii.lt/Mazvydas/broliai.htm</p> <p>Rekomenduojamos papildomos ketvirtos temos užduotys: Mokytojai gali pateikti šiuos klausimus „Kaip manai, ar kiekvienas lietuvis šiandien sugebėtų perskaityti pirmąją lietuvišką knygą? Ar norėtum skaityti tokią knygą? Kodėl?“. Reikalingos nuorodos: https://www.epaveldas.lt/object/recordDescription/VUB/VUB01-000541149 http://pirmojiknyga.mch.mii.lt/atributika/medalis.lt.htm</p>
--	---

Mokymosi scenarijaus eiga:

Dalis	Veiklos aprašymas	Skiriamas laikas
Pradžia	<p>Temą pradėkite keliais klausimais ir bendra diskusija vaikų grupėje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ką žinote apie pirmąją lietuviškąją knygą?</i> - <i>Kokie įdomūs dalykai perteikiami pirmojoje lietuviškoje knygoje?</i> - <i>Kokios mintys perteikiamos pirmųjų lietuviškųjų knygų ar jų prakalbų tekstuose?</i> <p>Diskusijos metu galima pažymėti įvardintus aspektus ir grįžti prie jų jau temos pabaigoje.</p>	10 min.
Pagrindinė dalis	<p>Atliekami visi tyrinėjimai (tyrinėjimų seką galite pasirinkti). Jei vaikai visus tris tyrinėjimus atlieka savarankiškai, siūlome nurodyti laiką, per kurį kiekvieną tyrinėjimą rekomenduojama atlikti.</p> <p><i>Atliekant pirmąjį ir trečiąjį tyrinėjimą, itin svarbu padėti vaikui susipažinti su informacija, kuri yra pateikta nuorodose.</i></p> <p>Aptarimus su vaikais galite atlikti po kiekvieno tyrinėjimo arba visų trijų tyrinėjimų pabaigoje. Siūlome tyrinėjimų rezultatus aptarti Jums prisijungus prie edukacinės platformos ir multimedijos pagalba demonstruojant vaikų atsakymus.</p>	40 min.
Įsivertinimas	<p>Įsivertinimo metu galima grįžti prie įžangos metu įvardintų aspektų, mokinių iškeltų klausimų ir idėjų, o tuo pačiu apibendrinimo metu pateikiant šiuos klausimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ką sužinojai apie pirmąsias lietuviškas knygas? Kuo ypatingas akrostichas?</i> - <i>Kuo svarbios iškilmingos kalbos – panegirikos?</i> 	10 min.